

ROTTERDAMSCHER COURANT.

ZATURDAG 29 NOVEMBER.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM bij teze ter kennis van de Ingezetenen, dat op Woensdag den 27 December aanstaande zal worden gedaan de sedert onheugelijke plaats gehad hebbende Collecte, ten behoeve van al de Armen der onderscheidene Kerkgenootschappen, die in het Stads Arnhuis onderzocht worden, als daarop, volgens de besluiten des Konings, aanspraak is.

Burgemeester en Wethouders voorn. vertrouwen dat, aangezien de gezamde Gelden uitsluitend zullen worden besteed om aan de Armen, in het gemeld Huis worden verpleegd, en allen zijn gebrekkigen en behoevenden, eenige aangename verwikkeling uit te reiken, een naar zijn vermogen, zal trachten daartoe rijklijk van het zijne te dragen, in de zekere overtuiging, dat de uitoefening van den plicht, die hem hiertoe belooft niet zal missen.

Alhier garriseerd en afgekondigd den 28 November 1856.
Burgemeester en Wethouders voorn.,
De Secretaris, De Burgemeester,
FORM VAN 'S GRAVESANDE. A. SCHADEE, L. B.

Buitenland.

LONDEN den 27 november.

Het hof der Kanselarij heeft eergisteren uitspraak gedaan in de zaak der Royal British Bank gedaan en beslist dat de bezittingen en zaken dier instelling door den agent van het hof der faillissementen zullen beheerd worden, en welk besluit de belanghebbenden onverwijd in appel zijn gekomen.

— Heeft het gerucht in Sardinië eenigen tijd geleden lord Palmerston in plaats van W. Palmer doen ophangen, iets ongelooflijks is nu in Mexico gebeurd. Toen namelijk de telegrafist te Vera-Cruz, bij de aankomst van het barkschip *Magus* op 1 oktober, het bericht van het faillissement der Royal British Bank zou overbrengen, zond hij naar de Mexicaansche hoofdstad, waar zulks eene algemeene verstoring te weeg bracht, de tijding van het faillissement der Bank van Engeland over.

— De sterfte in deze hoofdstad blijft toenemende. In de zaterdag geëindigde week werden 1261 sterfgevallen, halve 82 boven het gemiddeld getal in dezelfde week.

— De sterfte in de kinderkinderen, namelijk 811 kinderen en 767 meisjes, geboren.

— De geldleening tegen 4½ per cent, door de bewindhebbers der Oostindische Compagnie geopend, heeft nog maar weinige deelnemers gevonden. Te Calcutta waren den tijd van twee maanden nog slechts 100,000 ropijen daarvoor verkregen, en in de overige steden was de vraagdrift even flauw, zoodat men dacht dat de bewindhebbers, wilden zij hun plan niet geheel zien falen, den kapitalisten andere voorwaarden zouden moeten aanbieden.

PARIS den 27 november.

Maandag begaf de Keizer zich, met eenigen zijner vrouwen, naar Fontainebleau ter jacht, om den volgende avond te Saint Cloud terug te zijn. De terugkomst van het Hof op de Tuilerien blijft nog altijd op zondag vastgesteld.

— De nieuwe Russische ambassadeur, graaf von Kisseleff, heeft den donderdag voor zijne receptie bepaald, de eerste van welke dus heden plaats vindt. Zijne receptie, van wie hij gescheiden is, maar die toch nog gelijks te Parijs woont, houdt evenzeer receptie, en ontvangt daar zulke personen wier staatkundige denkbeelden in lijnregten strijd met die van een getrouwen burgerwoordiger eens Russischen Alleenheerschers zijn.

— Niettegenstaande de afreis van den Napelschen gezant, markies d'Antonini, naar Brussel, verzekert men dat de verschillen met het Hof der Beide Siciliën op den voet zeer spoedige verfeening staan, zoodat een Fransch gezant, dat van Toulon naar Sicilië moest stevenen, tegenover ontvanger heeft. Prins Antichi, uit Napels hier gekomen, zou zeer voldoende mededeelingen hebben overgebracht.

— De belangstelling der liefhebbers is dezer dagen maachen den verkoop der meubelen van de beroemde Rachel en van den markies Antonini bepaald, de wijnen uit den kelder van welken laatsten inzonderheid den smaak der Parijsche lekkerbekken prikkelen, vooral waarden de keurige merken, van welke die kelder zonder ruim voorzien is, hier thans ongemeen schaarsch zijn.

— Het proces van de weduwe Pescatore tegen de erfgenamen van dien bankier zal niet voor het hof van appel worden behandeld, daar men tot een vergelijk is gekomen; de weduwe zal eene schadeloosstelling bekomen en ziet aan alle verdere regtsaanspraken af; die schadeloosstelling zal een negende van de geheele nalatenschap bedragen.

— Eergisteren morgen is de weverij van den heer Perstraeten te Rijssel door brand vernield; de brand was ontstaan door het springen van een stoomketel.

— Het internationaal Congres voor de statistiek, welks tweede zitting in 1855 te Parijs gehouden werd, magtige toen, alvorens uiteen te gaan, de Fransche commissie tot het aanwijzen der plaats waar de volgende zitting gehouden zou worden. Die commissie heeft nu bepaald dat het volgend Congres ten jare 1857 te Weenen zal vergaderen.

— Na de terugkomst des generaal Dufour van zijne te Parijs volbrachte zending heeft zich te Berne het gerucht verspreid dat hij de overbrenger van bemiddelende

voorstellen was, met welke de Bondsraad zich onverwijd heeft bezig gehouden. De heeren Piaget, voorzitter van den Neuchatelschen Staatsraad, en de secretaris van Staat Hubert waren daar insgelijks aangekomen, om de voorstellen die de Generaal overbragt te vernemen en hun gevoelen daarover te uiten. Intusschen weet men sedert door den telegraaf dat de Bondsraad het op vrije voeten stellen der Royalistische gevangenen weigert.

— Uit Napels verneemt men dat daar eene kunst- en handwerkschool, op den voet der te Parijs bestaande, is opgericht, terwijl bij Koninklijk besluit ook tot daarstelling van eene inrigting tot aanmoediging van landbouw en nijverheid is besloten.

— Volgens dépêche uit Marseille van heden was de Levantsche pakketboot, die reeds bijna drie dagen geleden verwacht werd, aldaar nog niet gearriveerd. Uit Algiers is, na een overtocht van negen dagen, eene stoomboot te Marseille aangekomen, het bericht overbrengende dat het aanleggen van eene haven te Djelly de goedkeuring der Regering verworven heeft.

— Langs den weg van Trieste heeft men tijding uit Konstantinopel, dat het Engelsch eskader in den Bosphorus nog zes of zeven oorlogsschepen en verscheiden fregatten, van Malta komende, verwachtte.

— Koning Otto van Griekenland is den 15 dezer van zijn bezoek in Duitschland in den Pireus teruggekeerd en met luid gejuich begroet.

— Volgens een in het officieel dagblad van Madrid opgenomen bevelschrift heeft de heer Salamanca concessie voor het leggen van den spoorweg van Almansa naar Alicante verkregen. De berichten uit de Spaansche volkplantingen luiden gunstig. Intusschen zeggen bijzondere brieven uit genoemde hoofdstad dat tusschen den maarschalk Narvaez en het Hof eene groote verkoeling ontstaan is, dat de Ministers zich ten sterkste tegen de beraamde terugkeer der zonen van don Carlos in Spanje verzetten, naardien zij daaruit den val van het Parlementair stelsel voorspellen, en dat Narvaez en zijne ambtgenooten veel kans hebben om eerlang ontslagen te worden.

BRUSSEL den 27 november.

Nadat, in de zitting der Kamer van Representanten van heden, de heer F. de Merode zijn amendement had ingetrokken, omdat, zijns inziens, de Minister van binnenslandsche zaken op de gelijkstelling der gewetensvrijheid van den student met de onbepaalde vrijheid des professors bleef aandringen, is het amendement van den heer Devaux in stemming gebracht en met 61 tegen 41 stemmen verworpen, waarna de §§ 5 en 6 van het adres in antwoord op de troonrede, op het onderwijs betrekkelijk, eindelijk, zonder hoofdelijke stemming, aangenomen zijn zoo als de commissie die had voorgedragen. De behandeling der nog overige zinsneden is vervolgens tot morgen uitgesteld.

(Per Telegraaf.)

MARSEILLE den 28 november.

Uit Konstantinopel wordt gemeld, dat Esthre-pacha benoemd is tot minister van buitenlandsche zaken, Aal-pacha en Fuad pacha tot ministers zonder portefeuille.

TRIESTE den 26 november.

De heden alhier aangekomen overlandpost heeft berichten aangebragt uit Calcutta van 23 oktober en uit Bombay van 3 dezer. Van Bombay wordt gemeld, dat de naar de Perzische Golf bestemde expeditie is vertrokken en naar men dacht reeds voor Buschir aangekomen zou zijn. Te Bombay was de wisselkoers op Londen 2/2 a 2/2½ en te Calcutta 2/1½ en 2/1¼. — De berichten uit China, welke uit Shanghai tot 7, uit Canton tot 13 en uit Hong-Kong tot 15 oktober loopen, behelzen geen belangrijk staatkundig nieuws. De wisselkoers op Londen was te Canton 4/9 en 4/10 en te Shanghai 7/6 en 7/8.

MADRID 28 november.

De Bank van San Fernando zal het halfjaar rente der buitenlandsche schuld betalen.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 27 november.

Z. M. heeft de heeren G. Wassink, laatstelijk chef der geneeskundige dienst van Nederlandsch Indië, en W. L. de Sturler, gepensioneerd majoor der artillerie bij het leger in Nederlandsch Indië, benoemd tot commandeurs der orde van de Eikenkroon.

Bij Koninklijk besluit zijn verleend de volgende pensioenen, als: aan J. Evers, ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Sappemeer, f 610; B. Valkis, idem te Ophemert, f 322; G. Boon, Rijksrooijer te Amsterdam, f 994; R. Hofstink, commissie der 1ste klasse bij 's Rijks belasting te Zwolle, f 355; G. D. Garrelts, comm. der 1ste klasse bij 's Rijks belasting te Oude Pekel-A, f 418; M. C. Wilbrennick, comm. 2de klasse ten postkantore te Zutphen, f 296; J. W. Broens, assistent ten postkantore te Amsterdam, f 446; F. Richard, idem, f 359; J. Fokkens, brievenbesteller ten postkantore te Arnhem, f 143; E. Kemper, C. Kemper en jonkh. wr. J. de Bosch Kemper, nagelaten kinderen van wijlen jonkh. J. M. Kemper en vrouwe C. de Vries, ieder f 500; A. K. van Schayk, wed. van J. A. de Welle, in leven comm. tate

klasse bij 's Rijks belastingen, f 224; G. van Kerkhoven, wed. van A. H. van Lutervelt, idem 2de klasse, f 97; C. van de Water, wed. van J. C. Soethout, in leven boschwachter, f 180.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 22 dezer zijn alle vroeger bestaande verordeningen betreffende het van Gouvernementswege afnemen van examen der stuurlieden ter koopvaardij met den 1 december aanstaande ingetrokken en is dien ten gevolge de bij het Koninklijk besluit van den 28 juni 1852, n.º 54, ingestelde commissie tot het examineren der zee-officieren enz. ontlast van het afnemen van de examens der genoemde stuurlieden, onder dankbetuiging aan de leden dier commissie voor hunne ten deze bewezene goede diensten. Zullende naar aanleiding van voorschreven besluit de daarbij belanghebbenden zich voortaan tot het afleggen van examen voor stuurlieden ter koopvaardij kunnen aanmelden bij de daartoe in de onderscheidene voorname koopsteden des Rijks ingestelde commissien.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van donderdag 27 november.

(Vervolg.)

BERAADSLAGINGEN OVER HOOFDSTUK IV DER STAATSBEGROTING VOOR 1857.

De heer Thorbecke is tegen het programma van den Minister van Justitie in de memorie van beantwoording ontwikkeld. Hij heeft daartegen op onderscheiden punten bedenking, als bij voorbeeld: 1º, de zamenstelling der politie; 2º, de vereeniging der afdeling jagt en visscherij bij het Departement van Justitie, vooral zoo als die vereeniging door den Minister begrepen wordt, en 3º, ook tegen de wijze, waarop de Minister zich verklaard heeft ten aanzien van het gevangenisstelsel, doch hij veronderstelt dat daarover van andere zijden bedenkingen zullen worden gemaakt en vragen gedaan, zoodat hij over dit punt het stilzwijgen zal in acht nemen. Waarover hij echter het woord wenscht te voeren betreft het antwoord, dat de Minister het voor raadzaam houdt, den weg van wijziging van het strafregt naar de eischen en behoeften van den tijd niet te verlaten; hij vindt hier het denkbeeld van partiële wijziging tot een stelsel verheven; hij zegt dat die partiële wijziging soms nuttig kan zijn bij gebreken behoeft op enkele punten, doch dat dit niet moet toegepast worden als het hoofdbeginsel betreft, als het 't geheele stelsel raakt. Hij merkt vervolgens op, dat hij hierin ontmoet de toepassing van het algemeen programma van den Minister. Zijne onderstelling, die hij eergisteren had ten aanzien van den Minister van Justitie, is grootendeels omvergeworpen; hij had toen een anderen man voor zich dan hij meende te ontmoeten; hij meende toen dat de discussien niet veel zouden baten, maar zeide dat men nu letten moest op de toepassing van het stelsel der Regering, namelijk de politiek van actualiteit en de nationale politiek.

De Voorzitter merkt op, dat de spreker terugtreedt op het terrein der algemeene beraadslagingen.

De heer Thorbecke antwoordt, dat hij meent dat er verband bestaat tusschen het algemeen programma van het Ministerie en dat van den Minister van Justitie, waarin de spreker terugvindt de politiek van actualiteit en de nationale politiek, daarover zal hij alleen in betrekking tot hoofdstuk IV spreken. Nationaal, zegt hij, is geene reden tot behoud! Wat is nationaal? Iedereen wil nationaal zijn. De Minister wil het Fransche strafregt eerbiedigen omdat het bestaat, maar de spreker vraagt: of dit zijn beginsel van regering kan en mag zijn. Hij vraagt welk het verband is tusschen het nationaal zijn en het strafregt in het algemeen. Het gebruik van den sterken drank is ook nationaal en men zal dit nog niet eerbiedigen. Als er nationale ondeugden en vooroordeelen zijn, dan moet de wetgever die bestrijden. De eerste vraag bij het strafregt is: in hoever het stelsel van strafregt juist is. Het gezegde van den Minister is niet alleen onjuist, maar zondigt ook tegen onze nationaliteit. Hij wijst ook op het onbestemde der uitdrukking zelve, gelijk op meer algemeenheden. Hij meent dat wij op een weg zijn om ons in onbestemde algemeene phrases te verliezen en dat wij ons, in naam daarvan, allerlei verkeerdheden, laten opdringen.

De heer de Brauw zegt dat ten gevolge der algemeene beraadslagingen het wantrouwen jegens den Minister van Justitie veel is verminderd en spoedig in vertrouwen kan veranderen, maar dan moet de leus: *regt voor allen* ook waarheid zijn, wat zijns oordeels bij de processien niet in het oog is gehouden. Wat het cellulaire stelsel betreft wil hij niet de uiterste toepassing, maar ook niet dat het ter zijde worde gesteld. Hij dringt aan op de herziening van onze strafwetgeving en wil daarvoor eene Staatscommissie benoemen. Hij bespreekt verder het besluit betreffende de gratien en oppert bedenkingen vooral tegen artt. 6, 14 en 15. De opgesomde bezwaren zullen hem echter niet weerhouden zijne stem aan het hoofdstuk te geven, daar hij nader zal afwachten welke daden het Ministerie zal plegen.

De heer Godefroi is van meening dat het uitbrengen zijner stem over een afzonderlijk hoofdstuk der begroting niet afhankelijk moet worden gesteld van de politieke rigting der Regering; zulks neemt echter niet weg, dat het oordeel over een hoofdstuk wel mag worden getoetst aan de beginselen, welke het Ministerie leiden bij het

ziner betrekking; tot die beginselen meent hij te brengen: 1°, wat reeds in het midden is opzigt tot de uitvoering aan de circulaire van den vorigen Minister van Justitie gegeven, nopens de voordragten ter vervulling van regterlijke vacatures; 2°, die bij de interpellatie van den heer Meussen op het stuk der processien zijn ter sprake gebragt; 3°, ook het jongste besluit betrekkelijk het regt van gratie; 4°, de inzichten des Ministers omtrent de strafwetgeving, en 5°, het gevoelen ten aanzien der geregtelijke statistiek. Na bij elk dezer punten korter of langer stilgestaan te hebben komt hij tot den inhoud der begrooting, bespreekt daarbij het gevangeniswezen en de politie en uit daarbij de meening dat de Minister nopens het stelsel van het gevangeniswezen eene bepaalde opinie heeft, maar dat die zich oplost in een halfslagtig stelsel, hetwelk hij afkeurt als ook in strijd zijnde met den geest der wetten van 1851 en 1854; hij verlangt dienaangaande de bepaalde zienswijze des Ministers te vernemen.

De heer Hengst bestrijdt mede de zonderlinge leer van den Minister van Justitie ten aanzien der politiemagt bij de processien. Dit zal hem nopen het hoofdstuk af te stemmen, zoo hij geene nadere verklaringen ontvangt.

De heer van Akerlaken toetst de begrooting aan den inhoud der begrooting zelve en aan de politieke rigting van den Minister; hij blijft steeds gestemd tegen het Hoog Militair Geretshof en de Rijkspolitie en zal daarom ook het hoofdstuk afstemmen, maar hij zal dit vooral doen wegens den persoon of liever de politiek van den Minister. Hij gaat daarop de handelingen des Ministers gedurende zijn bestuur en de politieke zienswijze des Ministers na, vereenigt zich met hetgene vorige sprekers hebben gezegd nopens de zaak van den heer Hoyneck, het besluit omtrent de gratien en de politie-maatregelen tegen de processien; bespreekt wijders het militairement behandelend der leden van het Openbaar Ministerie, namelijk door hen buiten hunne voorkennis te verplaatsen; zegt dat de Minister vroeger een anti-revolutionair was, dat de anti-revolutionaire beginselen hem niet duidelijk zijn en dat hij geen Kabinet of Minister kan ondersteunen, de anti-revolutionaire leer toegedaan. Hij zal dus de begrooting voor justitie afstemmen, tenzij de Minister aantoonde dat hij gedwaald heeft of dat de Minister van zijne verklaring terugkomt.

De heer Sloet tot Oldhuis spreekt over het cellulair gevangenisstelsel, waaromtrent hij meent dat de Minister op twee gedachten hinkt. Wat de bevoegdheid der politie betreft om preventief te werk te gaan, zoo is de Minister hier te algemeen geweest; hij wenscht eene ronde verklaring te ontvangen, dat de Minister zijn beginsel niet zal toepassen. Hij weet wel dat de Minister niet onverdraagzaam is, maar bij de ambtenaren, ook der regterlijke magt, ontwikkelt zich eene dweepzieke vervolgzucht, die onzen Staat tot schande verstrekt; hij haalt een feit aan dat, kort na de optreding des Ministers, men in Overijssel de wet op de vreemdelingen heeft toegepast op twee geestelijke zusters, die in een gesticht leefden; dit is eene hatelijke exceptionele handeling; van zoo vele gouvernantes, in Overijssel wonende, is door het Gouvernement nooit eene pas gevraagd; het zal hem aangenaam zijn als de Minister het kan goedvinden zijne denkwijze omtrent die zaak wel te willen mededeelen.

De heer Dullert behandelt het punt der politie en betreurt het dat te dezen opzichte naar geen vast beginsel wordt te werk gegaan. Ten slotte geeft hij de Regering in bedenking de Rijkspolitie niet ter loops maar op eene afdoende wijze te regelen, terwijl hij hoopt dat, na zoo vele genomen proeven, als er eene nieuwe regeling tot stand komt, deze degelijk zal zijn.

De heer van Eck zal zich om de verschillende redenen reeds door anderen aangevoerd tegen het hoofdstuk verklaren. Hij brengt ook ter sprake de circulaire nopens de kandidaat-notarissen en vraagt of het billijk is geen kandidaten tot notarissen te benoemen, die tevens zaak-waarnemers zijn.

De Minister van Justitie moet vooraf opmerken, dat hij een middel van niet-ontvankelijkheid zou kunnen opwerpen ten aanzien van sommige punten, als: nopens de circulaire betreffende de nominaties, het besluit wegens de gratie en de processien; ook hier zou hij den regel *non bis in idem* kunnen inroepen, daar die zaken reeds afgehandeld zijn; maar hij zal die exceptie niet doen gelden en zeer kort zijn. Hij zal nu alleen dit zeggen: 1°, nopens de circulaire over de geheimhouding der voordragten, dat hij bereid is om, wanneer door eenig regterlijk collegie collegialiter tegen die circulaire bezwaar wordt ingebracht, dan in overweging te nemen die circulaire in te trekken; — 2°, betreffende het besluit over de gratien, waarbij een bijzondere raad van gratie wordt ingesteld; Z. Exc. zegt, dat hier niets nieuws is ingevoerd, maar dat alleen gehandhaafd is datgene wat voor het besluit bestond; hij blijft nog van meening dat het een waarborg is voor de ingezetenen, dat de Koning zich door alle mogelijke licht omgeeft; door het besluit wordt ook niet te kort gedaan aan de vrijheid en zelfstandigheid der regterlijke magt; hier kan van geene openbaarmaking van het geheim der raadkamer sprake zijn; het Hof van Groningen adviseert nooit anders dan met opgave van het gevoelen der meerderheid en minderheid; ook hier zegt hij, dat, als de regterlijke collegie daartegen bezwaren in het midden brengen, de Regering dan bereid is daarop te letten; zij is niet gezind om alles door te drijven; — 3°, wat betreft de openbare godsdienst-oefeningen; hij blijft van gevoelen dat er hier geene kwestie is van een burgerlijk geding, maar hij zal daarover niet twisten; want hij heeft reeds gezegd dat niets verder buiten zijne bedoeling ligt, dan zijne R. K. landgenooten te kwellen en dat de Regering bereid is om, in gevallen waar het blijkt van goede trouw, niet anders dan passief te werk te gaan en de zaken zelfs te brengen voor den regter als dit noodig mogt wezen; — 4°, ten aanzien van de gemaakte bedenkingen omtrent het algemeen systema van wetgeving, komt hij op tegen de dwaling, die uit zijn antwoord wordt afgeleid, dat hij geneigd zou zijn den code pénal te handhaven op grond van de actualiteit; hij heeft wel de politiek van actualiteit verdedigd, maar er ook bijgevoegd, dat bij de behandeling van elk punt van wetgeving, bij elke werkzaamheid moet worden overwogen het punt, waarheen men wil; die politiek sluit geenszins uit het streven naar verbetering; men heeft dus geen regt om

te veronderstellen, dat men het conservatisme zoo ver zou drijven om per fas et nefas zich aan het bestaande vast te hechten en vast te snoeren; wat dan betreft het aangevoerde nopens het wetboek van straffregt, ziet hij op zich zelf er geen gevaar in dat de code pénal van Franschen oorsprong is; daarom behoort deze niet te worden veroordeeld; her is er echter verre af dat de Minister een vijand zijn zou van verbetering, maar hij wijst er op, dat hij in weinige maanden een nieuw stelsel van regterlijke organisatie en van de wetgeving op de jagt en visscherij heeft moeten ontwerpen en in gereedheid brengen; men zal dus wel met geen grond kunnen klagen, dat er nog geen nieuw stelsel van straffregt en van strafvordering door hem ontworpen is; hij is dus geen vijand van eene herziening van onze straffwetgeving; — 5°, ten opzichte van het cellulair stelsel maakt hij een groot onderscheid tusschen zijn pligt als Minister en als beoefenaar van theorien in betrekking tot de verbetering van het gevangenisstelsel; zijn pligt als Minister is door de wet voorgeschreven; wij verkeerden te dezen aanzien in geen stelsel van wetteloosheid; in onze wetgeving is een bepaald stelsel aangenomen, waaraan de Minister gehouden is; bij de wet dan is aan den regter het regt toegekend, om de gevangenisstraf uit te spreken, hetzij in gemeenschappelijke of cellulair gevangenis; gemeenschappelijke opsluiting of cellulair gevangenis hangt van den regter af; aan dien pligt door de wet gesteld moet worden voldaan en daarvoor moet de Minister zorgen; er moet dus gelegenheid bestaan, om beide stelsels te kunnen uitvoeren; de volstrekte noodzakelijkheid daarvan is uit de ontvinding gebleken, daar men in sommige gevangenis, die alleen voor het cellulair systema waren ingerigt, vertrekken opzolders heeft moeten maken tot gemeenschappelijke opsluiting der gevangenen; wat aangaat de opmerking, dat de preventief gevangenen niet cellulair worden opgesloten, zegt hij dat de cellulair gevangenis als eene zwaardere straf wordt aangemerkt, zoodat het aan bezwaar onderhevig is, waarom zij, zonder nog veroordeeld te zijn, aan zwaardere straf moeten onderworpen zijn; hij geeft het toe, dat dit soms wenschelijk te achten is, maar hij gelooft dat het niet overeenkomstig zijn zou met ons tegenwoordig stelsel van strafvordering; men moet ook niet zeggen, dat de Minister niet waarden zou de pogingen om het cellulair stelsel uit te breiden; zijne sympathie of antipathie tegen dat stelsel komt daarbij niet in aanmerking; hij ontveinst het niet, dat hij persoonlijk groote bezwaren tegen dat stelsel heeft; hij herinnert zich daarbij, dat een groot voorstander en dweeper van dat stelsel verklaard heeft dat hij daarvan is afgeweken, omdat het steunde op eene fabriekmatige verbetering van den mensch; een mensch nu is geen voorwerp dat als zoodanig kan worden verbeterd; om zich goed op de hoogte der zaak te stellen, heeft hij vele inlichtingen ingewonnen, en heeft hij van gedachten gewisseld met den hoogleeraar Suringar; — 6°, nopens de geregtelijke statistiek zegt hij, dat hij ook daarin gaarne alle verbetering wil aanbrengen, maar, zoo men daaraan zulk eene uitbreiding zou willen geven, als in het verslag der Kamer wordt bedoeld, dan zou men tot dat einde wel eene afzonderlijke afdeling bij zijn Ministerie moeten voegen; nu reeds vordert de zamenstelling van dat werk veel arbeid, zoodat men daarbij zijn tijd en zijne oogen verliest; — 7°, wegens de Rijkspolitie antwoordt hij op de bedenkingen van den heer Dullert; zoo lang de jagtopzieners bestaan zullen de opzieners in allen opzichte behouden blijven en er zal dus aan die wet niet te kort worden gedaan; niets belet echter dat die jagtopzieners tevens Rijksveldwachters zijn; hij verwacht van de instelling van 's Rijks veldwacht en de vereeniging van verschillende elementen en krachten de beste vruchten voor de politie; gelijk dit reeds aanvankelijk het geval is; daardoor zal eenigermate worden voorzien in het gemis van de hulpmaatschappij, waaraan men in sommige provincien zoozeer hechtte; deze zaak zal dus allengs al meer en meer doelmatig kunnen worden ingerigt; — 8°, ten opzichte van het Hoog Militair Geretshof komt de verklaring van de Regering daarop neder, dat al de vragen wegens behoud, vervanging, insmelting of inkrimping op dit oogenblik niet kunnen beslist worden; dat zal eerst kunnen geschieden als de regterlijke organisatie zal zijn vastgesteld; intusschen verwacht hij daarvan geene groote bezuiniging, evenmin verbetering van de rechtspraak. Reeds heeft men in België de nadeelen van een nieuw stelsel onderzocht. Hij heeft dus alleen in zijne antwoorden het tegenwoordig standpunt aangegeven, dat in eene expectatieve houding bestaat; — 9°, nopens het aangemerkte wegens de verandering van standplaats der ambtenaren van het Openbaar Ministerie, zegt hij, dat zij zijn en dit weten *des gens du Rot*, en dat zij als zoodanig aan verplaatsing onderworpen zijn, hetgeen soms noodig kan wezen; — 10°, in antwoord aan den heer Sloet nopens de uitzetting van twee liefdadige zusters te Ootmarssum, zegt hij dat hij dit feit met leedwezen heeft vernomen, maar het aan misverstand was toe te schrijven; zoodra hij het vernomen had, heeft hij aan den Burgemeester geschreven, dat, zoo zij terug wilden keeren, zij komen konden, indien zij namelijk konden aantoonen dat zij een middel van bestaan hadden, zijnde de eenige voorwaarde, die noodig is, — 11°, eindelijk wat de politiek aangaat zal hij alleen dit aanmerken, dat, zoo men zijdelings de eerlijkheid zijner positie wantrouwt, op grond van zijne rede, in antwoord op de rede van den heer Groen, men dan zijne positie tegenover den heer Groen niet kent; in een aantal punten, zoo politieke als andere, verschilt hij met den heer Groen; hij is dezelfde man gebleven, die hij jaren lang was; hij zou het geen grooter ongeluk achten dan de beginselen op te offeren, die hij gedurende jaren heeft beleeden; hij hoopt zich daaraan nooit schuldig te maken.

De heer Thorbecke antwoordt den Minister nog op enkele punten.

Daarna worden de algemeene beraadslagingen gesloten en die over de artikelen geopend. — Art. 1 wordt zonder beraadslaging goedgekeurd. — De voortzetting der discussien wordt daarop uitgesteld tot morgen.

De commissie tot onderzoek der inlichtingen van Regeringswege Ingezonden op het adres van N. Nijssen, omtrent de toepassing der wet op de nationale militie, brengt daaromtrent rapport uit. — Over de conclusie van dat rapport zal nader worden beslist.

Vervolgens wordt de zitting gesloten.

's GRAVENHAGE den 25 november.

Bij besluit heeft Z. M. aan de na te melden officieren bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam, behoudende de vervulling der op hen uit kracht der wet nog rustende verplichtingen als gewoon lid der schutterij bij de reserve met al de voor- en nadeelen daaraan bij de wet gehecht op hun verzoek eervol ontslag verleend aan L. G. van der Kun en aan P. A. G. Marcellis, als 1ste luitenant en bij die schutterij benoemd, tot 1ste luitenant L. Pincas en L. B. de Wit van der Hoop, thans 2de luitenant, tot 2de luitenant mr. J. H. van Mierop en mr. D. Delprat, thans schutters.

— De gewone audientie van den Minister van Financien zal op donderdag den 4 december en die van den Minister van Marine op vrijdag den 5 december geen plaats hebben.

Staten-Generaal.

TWEDE KAMER. — Zitting van vrijdag 28 november. Aan de orde van den dag is de voorzetting der beraadslagingen over hoofdstuk IV (Justitie) der Staatsbegrooting over 1857.

Art. 2 (tractement van den secretaris-generaal, enz.) De heer van Bosse merkt op, dat hij reeds bij de algemeene beraadslagingen gezegd heeft, dat hij dit zijne bedenkingen uit de begrooting zelve zou punt. Hij vindt nu bij hoofdstuk IV die goede beginselen in het oog gehouden welke hij wel zou wenschen. Daarbij wordt eene aanzienlijke verhooging voorgesteld der tractementen van de ambtenaren; dit kan zijne goedkeuring niet wegdragen; het geldt hier de toepassing van een zeer gewichtig beginsel. Het komt hem voor dat de klage over het geringe der tractementen ongegrond is. Als men de tractementen der geringe ambtenaren vergelijkt met die welke verstrekt worden bij particulieren bij notarissen of procureurs, of bij de officieren van het leger, of van hen die eene wetenschappelijke opleiding gehad hebben, dan zijn de tractementen der mindere ambtenaren niet te gering. Bovendien hebben zij andere voordeelen, bij voorbeeld een zeker aandeel in de leges. Zij hebben voorts groote voordeelen boven de beambten bij particulieren. Er wordt toch voor hunne weduwen weezen gezorgd. Wil de Staat de tractementen verhoogden, zoo hij meent dat daartoe noodzakelijkheid bestaat dan moet er een algemeene maatregel worden genomen het beroep op België gaat niet op; het getal der ambtenaren is daar oneindig minder en zij worden daar ook veel minder betaald. Zoo men tot een dergelijken maatregel van verhooging besluit, dan moet men ook letten op ambtenaren van minderen rang, die niet bij de departementen van algemeen bestuur geplaatst zijn. Hij stelt ten slotte als amendement voor, om artikel 2 met f 4000 te verminderen. Dan blijft de post nog eenigzins hooger dan in het vorige jaar.

De Minister van Justitie acht de verhooging billijk en noodzakelijk en niet bovenmatig, vooral als men aanmerking neemt de behoeften die jaarlijks toenemen. Hij schetst den toestand der mindere ambtenaren van f 400 a f 450, in deze stad, met huisgezin moeten leven. Zelfs geen der referendarissen geniet het maximum der voor hem bepaalde bezoldiging. Van dat dat men tot dus ver gratificaties heeft verleend, acht de Minister het beter om rond voor de zaak te komen en aan de Verteenwoordiging de verhooging openlijk voor te dragen. Hij prijst het dat de Volkstegenwoordiging naauwgezet toeziet op de besteding van gelden, maar de Kamer verteenwoordigt ook een Volk waarbij het nationaal is loon naar arbeid te geven. De Verteenwoordiging staat ook de belangen voor van die hunne moeite, hun tijd en talent voor de belangen van het Land over hebben. Die ambtenaren hebben aanspraak op ondersteuning, hulp en mededoogen. De Minister zegt ten slotte, dat hij aandringt op de goedkeuring van het art. en dus het amendement tot laatste oogenblik meent te moeten bestrijden. Zoo hij te boeten moest voor de onvoorzigtigheid, die hij welk heeft begaan, om eene taak te aanvaarden die voor zijn krachten te zwaar is, eene onvoorzigtigheid, die uit een Oranje lievend hart is voortgesprongen, zoo het blijk mogt, dat hij voor die taak zou moeten buigen dan nog wenscht hij, dat een ander Minister in staat zou zijn te verwezenlijken, wat hij met de verhooging van dit art. ten oogmerk heeft. Hij kan er bijvoegen dat door zijn voorganger dezelfde verhooging zou voorgesteld.

De heer ter Bruggen Hugenholz wil niets afdringen op wat de Minister gezegd heeft, maar hij is overtuigd dat die omstandigheid niet alleen bij het departement van justitie, maar ook bij alle departementen, de provinciale besturen en elders bestaat. En nu vraagt of het billijk is om dan enkele ambtenaren te bevoordelen en zoo vele andere ambtenaren onder zoo veel zorg te laten zuchten. Hij gelooft ook dat de tractementen der lagere ambtenaren moeten verhoogd worden verband met de duurte der levensmiddelen, maar moet niet alleen bij exceptie voor een enkel departement gelden. Wil men hulp aanbrengen dan moet de maatregel algemeen zijn.

De heer van Hoëvell zegt dat het hier geldt een beginsel; hij erkent dat het tafereel, door den Minister nopens de geringe ambtenaren ophangen, treffend is er is niemand hier die geene sympathie voor hen gevoelt. Maar in zijn oog is het in dit Land een kwaad, dat zoo veel streven is om als ambtenaar geplaatst te worden hoe gering ook de bezoldiging zij, steeds is er een menigte sollicitanten; hij vraagt of door eene verhooging der tractementen die zucht niet nog meer aangewakkerd zal worden. Hij durft zoo iets vooral niet bij particuliere maatregel invoeren, maar moet het plaats hebben, het dan bij algemeenen maatregel geschiede.

De heer van Bosse betwist het, dat de toestand der mindere ambtenaren zóó is als door den Minister is voorgedragen. Er zijn bij het departement van justitie hoofstels twee a drie ambtenaren die een tractement van f 400 genieten, en daarvoor kan dus die f 400 verhooging niet strekken. Het geldt hier de vraag, of de Staat aan alle zijne ambtenaren van lage tot hoog vermeerdering van tractement zal toekennen, en dit men nu in transitie voor één departement. Wat nu de zware werk der ambtenaren betreft, hij weet bij ontvinding, dat de Haagsche arbeidsuren bij de departementen niet al te zwaar zijn. Wordt er echter een algemeene maatregel tot verhooging der tractementen voorgedragen dan zal hij dien ondersteunen en verdedigen.

De Minister van Justitie kan het argument niet deelen men, omdat men nog niet billijk kan zijn voor allen, de gelegenheid zou afwijzen om het te zijn waar men kan.

De heer Storm van 's Gravesande zegt dat het hier gaat een allerbelangrijkst beginsel; hij deelt het gevoelen dat het moeilijk is om bij één Departement te beginnen tot leniging van eene kwaal die algemeen is. Het is het welbegrepen belang van den Staat en misschien van het Departement, om niet nu bij partiëlen maatregel tot verhooging te besluiten.

De heer de Brauw stelt het geval dat de Regering komen met een algemeen maatregel tot verhooging der tractementen voor alle ambtenaren en dus eene zeer groote som zou voorstellen; hij vraagt of er dan kans tot aanneming daarvan bij deze Kamer zou bestaan.

De Minister van Justitie wijst nog op de toeneming van arbeid bij zijn departement, vooral bij de afdeling van de landbouw.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

De heer van der Linden vraagt of die aanzienlijke toename van werkzaamheid bij de afdeling gratien niet voortvloeit uit een verkeerd begrip van de uitbreiding van het regt van gratie.

departement van binnenlandsche zaken op het provinciaal gouvernement bij inschrijving aanbesteed het leveren van 590 last kugel-bazalt voor de werken in de killen tot vorming eener nieuwe Merwede onder de gemeente Werkendam, en is dat werk aangenomen door J. van Hafften, te Sliedrecht, voor eene som van f 4268.

De waterhoogte te Arnhem was den 27 dezer 3.45 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 27 dezer 16 voet 4 duim Keulsch peil (15 voet 6 duim Rijnlandsch).

Dezer dagen heeft een aantal Noordhollandsche botboeren te Keulen niet weinig opzien gebaard. Zij hadden zich met hunne volgelande kruiwagens langs den Rijnspoorweg derwaarts begeven, en hebben daar hunne waar, hoe aanzienlijk in hoeveelheid ook, zeer spoedig uitverkocht, en wel, naar men veronderstelt, tot zulke prijzen, dat de boeren hunne reiskosten wel op de Keulenaars zullen verhaald hebben.

Blijkens een, onder datteekening van den 3 dezer, van het Nederlandsch Consulaat-Generaal te Athene ontvangen schrijven, is door de Grieksche Regering eene wet uitgevaardigd, houdende verbod van den uitvoer van granen, meelsoorten en beschuit, tot den 12 juli 1857, en zulks ten gevolge van de behoefte welke er in Griekenland, en in het algemeen in de Levant, aan levensmiddelen bestaat.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 26 November. OVERLEDEN: J. Konings, man van J. Roos, 61 j. — E. Stroopers, 78 j. — F. D. Meijer, man van J. Goedel, 40 j. — J. Lavino, 6 m. — W. A. Mees, z., 18 d. — J. van der Hout, weduwn.

Beetijdingen.

HELLEVOETSLOUIS 28 nov. Gearriveerd Jacobs Alida, van der Laan, van Riga; Bilbao, Elder, van Newcastle; Seine (st.) v. Havre; Fyenoord (st.) van Londen; Sea Gull (st.) v. Hull; Chevy Chase (st.) van Newcastle; Findhorn, Loran, v. Pernau; de Oceaan, van Duffelen, van Smyrna; Star of Peace, Holdsworth, van de Algoabaal (met een gedeelte der lading van het aldaar afgekeurde fregatschip Sara Lyda), en Cumberland, Lambert, van Baltimore.

Buitenlandsche Havens.

Te KONSTANTINOPEL 19 nov. Goede Verwachting, de Jonge, van Amst., na sedert 48 dagen in de Dardanellen wegens tegenwind ten anker gelegen te hebben. — Te ZANTE 12 nov. Fredo, van Rijn, van Konstantinopol (is 15 dito n. Girgenti vertrokken). — Te GENOVA 25 nov. Nico, Amesz, en te LIVORNO 20 november Johanna, Halbertama, beiden van Amst. — Te CUXHAVEN 25 nov. Jantina, Blak, van Newcastle. — Te TRAVEMUNDE 25 nov. Margrietha Hendrika, Datema, van Antwerpen. — Te GOTHENBURG 20 nov. Pieterdina Marchina, Klein, v. Stettin. — Te STAVANGER 10 nov. Charlotte, Jørgensen, van Schiedam. — Te THISTED 21 november Zwaantje Elisabeth, Jager, van Noorwegen. — Te REVAL 17 nov. Gironde (st.), van Emmerik, van Kroonstad. — Te HAMMERFEST 31 oct. Slewedina, de Haan, v. Holland.

Retrokken.

Van PATRAS 14 nov. Johanna Jacobsa, Sap, n. Falmouth. — Van ANTWERPEN 26 nov. Margaretha, Kwint, naar Kopenhagen. — Van DANTZIG 21 nov. Vriendschap, Bieze, n. Newcastle. — Van BOLDBERAA 20 nov. Crescendo, Vos, n. Eilsener, en Frouwina, Bakker, naar Londen. — Van GOTHENBURG 14 november Anna, Lodewijks, naar Bremen. — Van CHRISTIANIA 17 nov. Tjakina, van Sluis, en 18 dito Annetina Harmina, Struvoet, beiden n. Soon. — Van HAMMERFEST 6 nov. Catharina Hermanna, Visser, naar Vlaardingen.

IN LADING: Te BALTIMORE 7 november Richard Anderson, Coffin, naar Rotterdam. — Te NEW-YORK 12 nov. Fosca Helena, Visser, naar Amsterdam, en Auguste, Fierke, naar Rotterdam. — Te KROONSTAD 13 nov. Het heden naar Harlingen vertrokken schip Barend, kapit. Dijk, is per stoomboot door het ijs gesleept en wegens tegenwind op de buitenreefde geankerd.

De Ned. schooner Marius, kapit. Davids, van Newcastle n. Hel-singfors, is den 17 nov. wegens tegenwind te BALTISHPORT binnengelopen. — PILLAU 24 nov. Het Nederl. schip Onderneming, kapit. Lever, van Koningsbergen naar Engeland, is zonder volk bij Sorgenu op strand gedreven. — ELSNEUR 24 nov. Het Ned. kofschip Concordia, kapit. Balk, met steenkolen van Newcastle naar Aalborg, is eergisteren morgen bij Skagen overzeild door den Pruisischen schooner Emilia, kapit. Last, met rogge van St. Petersburg naar Amsterdam, en kort daarop gezonken; kapit. Balk en drie man zijn op de Emilia overgesprongen en alhier aangebragt, doch de stuurman is verdronken. De Emilia heeft schade aan het voorschip en ook eenige lekkage.

In de SOND aangekomen: 23 november Bellamy, van Driesten, van Petersburg naar Harlingen; Bureau Parisa, Rozenbeek, van Stettin naar Harlepool; Johanna, van der Baan, van Riga, Old-Ambt, Kamminga, van Libau, en Erwartung, Dittmer, van Pernau, alle drie naar de Maas; Jantina, Boon, en Gezina Mensinga, Pot, beiden van Stockholm naar Engeland; Margaretha, Korte, van Riga naar Newry; Catharina Maria, Visser, van Dantzig n. Harlingen; Hebe, Becker, van Windau naar Rott.; Willem I (st.), Pieters, van Riga, en Piet Hein, Meijer, van Petersburg, beiden n. Amst.; Aboona, Hoogendijk, van Alazata, en Eefke Maria, Bart,

van Zante, beiden naar Stettin, en Fennechina, Scheppers, van Antwerpen naar Kopenhagen; — 25 nov. Maria, Hendriks, van Londen naar Stettin. — MANDAL 18 november. De Russische schooner Alice, kapit. Bôwadt, van Libau naar de Maas, is den 16 dezer lek, met verlies van boegspriet en zware schade aan den bodem boven water alhier binnengelopen; moet lossen om te repareren.

CUXHAVEN 26 nov. Het Hannoveresch kofschip Elisabeth, kap. Lenger, van Amsterdam naar Bremen, is gisteren avond lek alhier binnengelopen; moet lossen om te repareren.

Engelands.

Te YARMOUTH gearriveerd 25 nov. Juffer Annette, Hubert, v. Ibraffa (hebbende op Shipwash aan den grond gezeten). Te HULL 25 Jacqueline & Elise, Sikkens, v.n. Taganrog. Te PETERHEAD 24 Annabella, Clark, van Rott. Te FALMOUTH 25 Neptunus, Bakker, van Odessa, om order. Van SWANSEA verr. 25 Emily, Rosser, naar Rotterdam.

Te FALMOUTH binnengelopen 27 nov. Drie Vrienden, Wilems, van Havana naar Antwerpen, lek, met gekraakte boegspriet en fokkemast, verlies van zeilen en grooten mast, grooten boom, fokkesteng en boot. — Te PORTSMOUTH binnengelopen 26 november Melka Jacobsa, Hutninga, van Newcastle naar Civita Vecchia. — Te LOWESTOFFE 26 nov. Trio, Burns, van Middlesborough naar Dordrecht. — Het schip Anna Maria Henriette, kapit. Zwanenburg, v. FALMOUTH n. Buenos-Ayres, is den 24 nov. met gebroken waterstag te FOLKESTONE binnengelopen, doch zou met de eerste gunstige gelegenheid de reis voortzetten.

Het schip Heligan, kapit. Trevena, van Swansea naar Dordrecht, te DOUVRES binnen, heeft den 26 nov. de reis voortgezet. — In DUINS binnengelopen 26 nov. Dionysia Catharina, Berkelbach van der Sprekel, van Amsterdam naar Rangoon.

Gepraaid.

Den 10 sept., op 25 gr. 50 min. ZB. en 51 gr. 10 min. OL., Secret, van Batavia naar Falmouth. — Den 10 sept., op 10 gr. NB. en 24 gr. 18 min. WL., Vriendenstroom, D. Grevelink, van Amsterdam naar Batavia. — Den 13 november, op 40 gr. NB. en 36 gr. 53 min. WL., eene Ned. bark, van Batavia naar Amst. — Door kapitein P. D. Nap, voerende de Dilligenza: Den 4 sept., op 27 gr. 39 min. ZB. en 47 gr. 47 min. OL., Wilhelmina Lucia, J. P. Carst, van Batavia naar Amsterdam (23 dagen reis). — Den 23 november, op de hoogte van Wight, eene Ned. bark, toonende Amst. collegievlag met n.º 509, en op de hoogte van Bevezler de bark China, kapitein T. Mulder, van Batavia naar Amsterdam.

Door kapit. H. B. C. H. Ruysch, voerende de Gerardus Jacobus: Den 12 oct., op 0 gr. 4 min. NB. en 18 gr. 58 min. WL., het fregat Triton, kapit. H. Olie, met tropen van Amst. n. Batavia (53 dagen reis).

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam: BATAVIA en SAMARANG en eventueel SOERABAJA, voor Passagiers en Goederen, het buitengewoon anseleidend gekoperd Nederl. Barkschip Maarten van Rossem, kapit. G. F. Rijken, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen geëxamineerden Scheeps-Doctor. Adres bij de Reeders van Overzee en Co., of bij de Cargadoors P. A. van Es en Co., te Rotterdam. BELFAST, het Nederl. kofschip Vriendschap, kapit. T. F. Bakker. Adres ten kantore van Kuypers, van Dam en Smeer. BERGEN, het Noordsch Jagtschip Dahles Minds, kapit. O. Dahl. Adres ten kantore van Kuypers, van Dam en Smeer. BERGEN, het Nederl. Schoener-Kofschip Gizr, kapitein B. G. Lambach. Adres ten Kantore van Kuypers, van Dam en Smeer. JAVA, mede voor Passagiers, waartoe hetselve uitmuntend is ingerigt, het nieuw extra op de zeilage gebouwd Nederlandsch gekoperd Campaigne-Barkschip Landbouw, kapitein P. A. Kleynenberg, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantore van Kuypers, van Dam en Smeer en Hudig en Blokhuyzen. VENETIE, het anseleidend Nederl. Schoonerschip Zeven Sterren, kapit. H. R. Rukaak. Adres bij Kuypers, van Dam en Smeer.

Te Vlaardingen.

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip Jonge Wouter, kapitein M. Kwakkelsteijn, om spoedig te vertrekken. Adres ten kantore van Kuypers, van Dam en Smeer.

Cargalistien.

Rotterdam. BATAVIA en SAMARANG, Gerardus Jacobus, H. B. C. H. Ruysch. — 10.137 pic. Koffij, 1250 pic. Tin, 44/052 pic. Indigo, 3/864 pic. Cochenille, 689 pak. 794/512 pic. Tabak, 147 pic. Bindrotting en 50 pic. Verwouth, N. H. M.

TJILATJAP, Eugenie, E. J. Bergman. — 8700 pic. Koffij, 2000 pic. Suiker, 1000 pic. Tin en 80 pic. Bindrotting, N. H. M. SOERABAJA, Maria Elisabeth Margaretha, F. C. Bauditz. — 1700 pic. Koffij, 9000 pic. Suiker, 164 pic. Noten, 294 pic. Foele, 715 pic. Tin en 130 pic. Bindrotting, N. H. M.

LIVERPOOL, Gannet, H. Raynes. — 8 v. Palmolie en 8 b. Garen, J. H. Claus en J. Raulino; 50 vaatjes Appelen, Gebr. Nottebohm; 14 v. Soda-Asch en 2 v. Gom-Copel, A. Th. Sölling en Co.; 320 trommels Vijgen, Puygers en Hauck; 3 k. Thee, VV. Bunge en Co.; 1 Ketting, H. H. Roelofs Heymans; 94 b. Katoen, J. P. de Coek; 43 vaatj. Harstolie en 53 bl. Mahonyhout, C. Hemmann en Co.; 167 s. Myrabolanums, Rochussen en Pit; 60 s. dito, Grobè en Sander; 1351 blokj. Koper, Merrem en Co.; 199 kistjes Blik, Surie en Lingeman, te Amsterdam; 333 koeken Koper, 39 staven IJzer en 11 s. Roosters, L. J. Enthoven en Co., te 's Hage; 8 b. Huiden, 16 kistjes Blik, 224 staven IJzer, 166 ton Zout, 5 vaten Chemicaliën, 1228 blokj. Koper, 1 vaatje Compositie, 3 b. Garen, 300 pl. IJzer, 400 s. Zaad en 440 koeken Koper, Order.

LONDEN, Moselle, H. Stranack. — 20 k. Metaal, VV. van Houten en Zn.; 15 b. Stokken, 11 k. Indigo, 1 b. Vellen en 1 k. Papier, S. A. le Vino en Co.; 12 k. Lacye, 1 k. Katoen, 1 pak Gom-Elastiek en 2 v. Koopm., J. H. Claus en J. Raulino; 50 cer. Koopm. en 200 vaatj. Vijgen, C. en J. J. Ripping; 8 pakk. Koopm., J. J. Zeewoldt; 5 pakk. Koopm., Diverse; 4 b. Zijde en 2 kistj. Koopm., Order.

TROMSOE, Magdalena, E. A. Schumacher. — 620 waag Visch, P. van Rossem; 62½ ton Traan en 500 waag Visch, Rochussen en Pit; 30 ton Traan en 195 waag Visch, M. Retemeijer en Co.; 62 ton Traan, Klerk en Voogd, te Dordrecht; 216 waag Visch en 9½ ton Traan, Order.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 26 November. GRANEN. Verkocht: Rogge, 142 s. Pernau f 277 6/w.; 141 s. Arensburg f 270 6/w.; 144 s. Arch. f 248 cont., 260 6/w. Gerst, 132 s. Manheim f 250 6/w.; 130 s. dito f 243 cont., f 245 6/w.; 128 s. Liban f 260 3/m. MOUTWIJN per Ned. Vat sonder Fust f 24. — sonder JENEVE de 29. 50 } de AMST. PROF. 30. 75 } belasting. DORDRECHT den 27 November. GRANEN. ZADEN enz. De aanvoer van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaasche Tarwe was heden iets grooter dan vorige week, dezelve ruimde aan gebruikers tot vorige prijzen langzaam bp. Zomertarwe wederom weinig aangevoerd en tot 30 c. hooger in de beste soorten grif te verkoopen. Mooije Zeeuwsche, Vl. en Overm. f 12 a f 12.50; Blaauwe en geringe f 9. 50 a f 10. 50, en Zomertarwe f 9. 60 a f 10. 30. Rogge, Zeeuwsche, Vl. en Overm. weinig aangevoerd en tot genoteerde prijzen begeerd gebleven. Zeeuwsche, Vl. en Overm. f 7. 70 a f 8. 20. Gerst. Winter en Zomer minder ter markt en beide soorten tot 30 c. hooger vlug verkocht. Flakk. en Overm. Winter f 6. 30 a f 6. 60, en dito Zomer f 6 a f 6. 30. Spelt weinig getoond, van f 3. 60 tot f 4. 20 naar kwaliteit beter te plaatsen. Haver vond bij matigen Inlandschen aanvoer minder kooplust en moest 10 c. lager afgegeven worden. Zeeuwsche en Inlandsche Voeder f 2. 80 a f 3. 20, en dikke dito f 3. 70 a f 4. 20. Boekweit met kleinen handel f 10 hooger, als: mooije Rozendaalsche op 70 Ned. s. a f 260 gedaan. Paardenboonen slap

